

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kar

Rendezések 2.

10. előadás

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kar

QuickSort – újra

Másik felosztási algoritmus

Gyorsrendezés – másik felosztási algoritmus

- Többféle algoritmus létezik a felosztásra
 - Nézzünk meg még egyet – pszeudokódban
- **FELOSZT(A, p, r)**

```
x ← A[r]
i ← p - 1
for j ← p to r-1
  do if A[j] ≤ x
    then i ← i+1
        A[i] ↔ A[j] csere
A[i+1] ↔ A[r] csere
return i+1
```


Gyorsrendezés – másik felosztási algoritmus

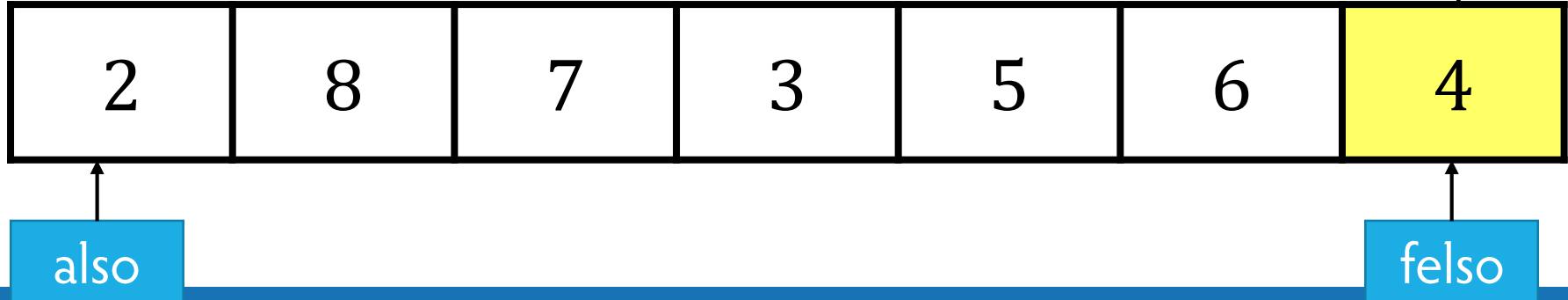
- Többféle algoritmus létezik a felosztásra
 - Nézzünk meg még egyet – pszeudokódban
- **FELOSZT(A,also,felso)**

```
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```

Quicksort – Megosztás

- Bármelyik elem jó strázsának, válasszuk a felsőt

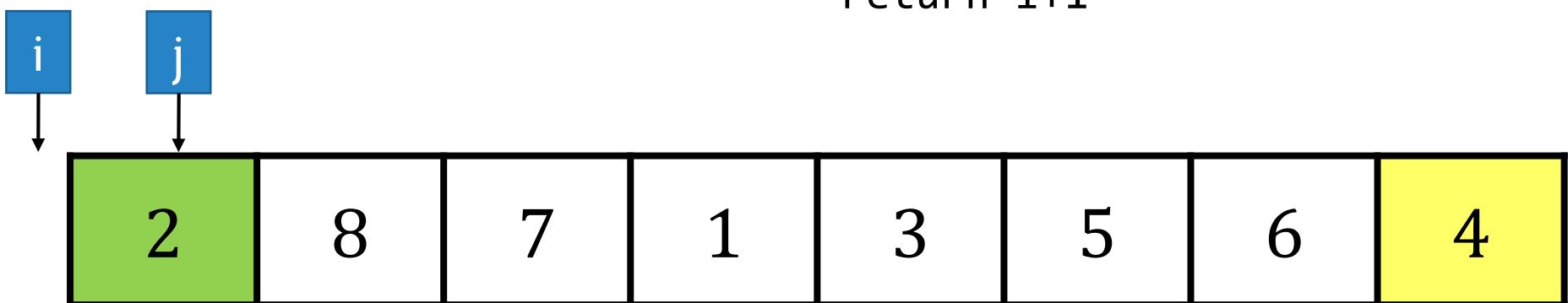
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

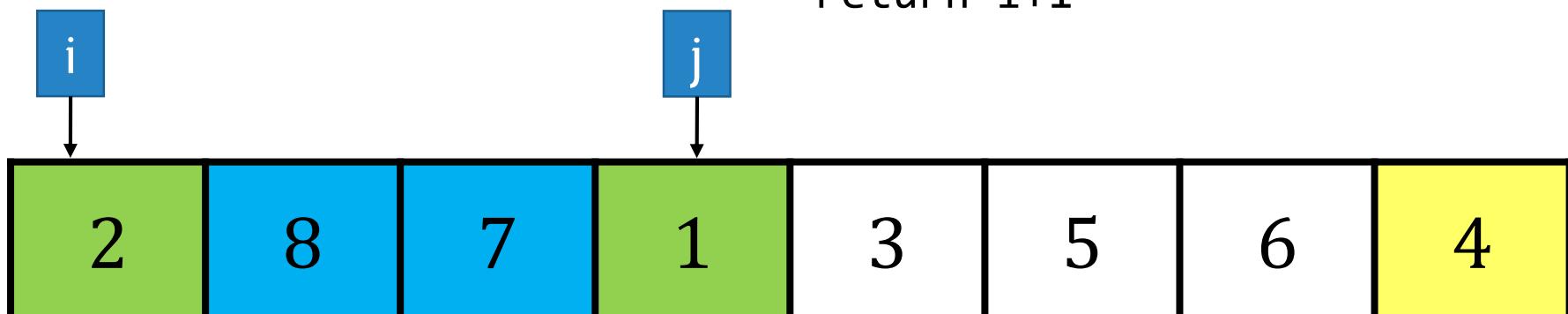
- Induljunk el az i és j indexszel!

```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- A j pozícióon találunk a strázsánál kisebb elemet
- Növeljük az i-t

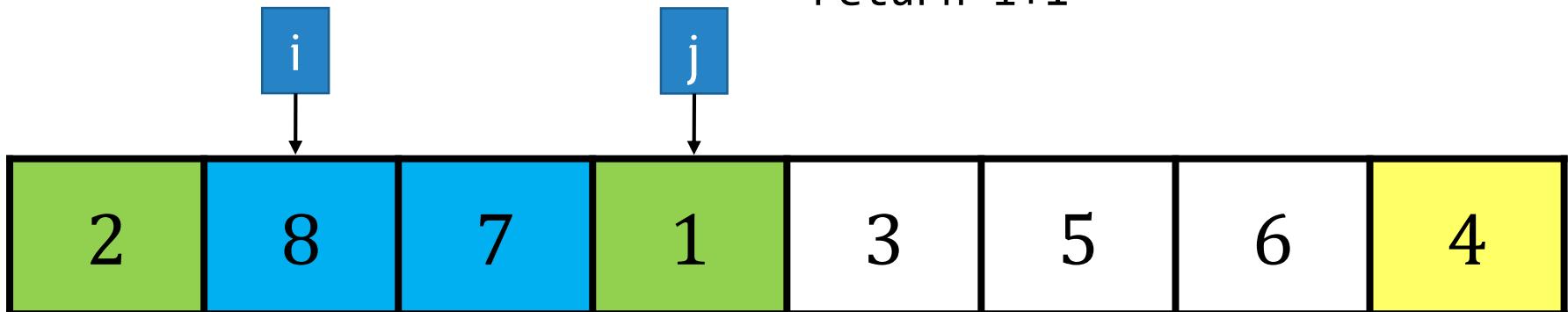


```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```

Quicksort – Megosztás

- És megcseréljük az i és a j elemet

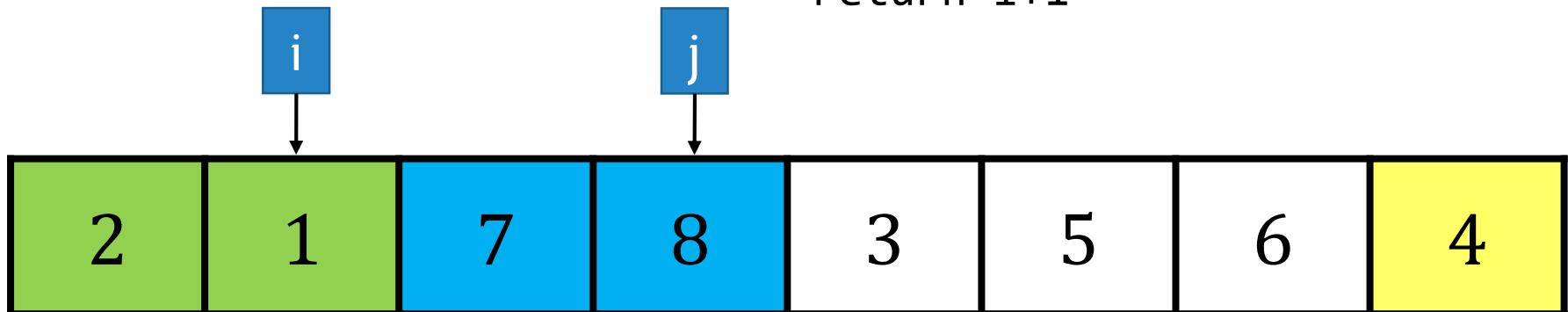
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- Majd folytatjuk a j növelését

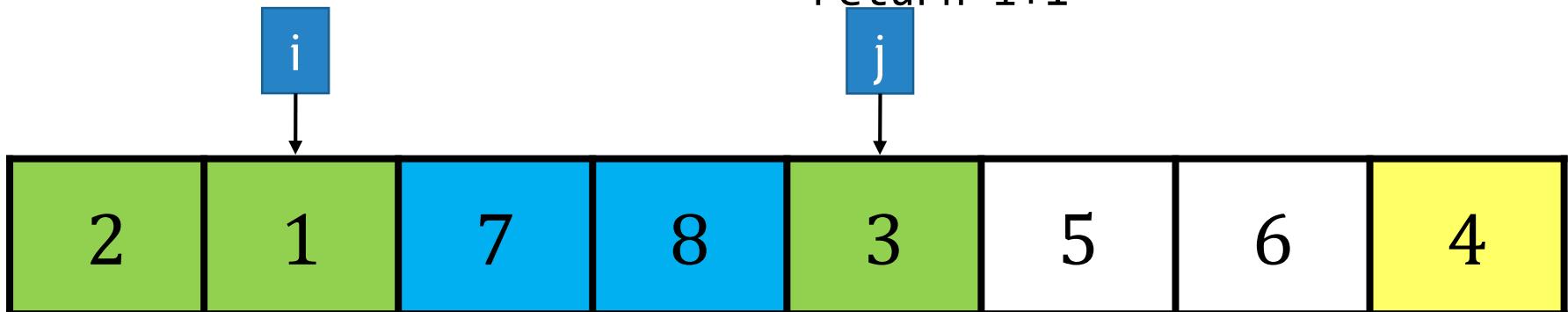
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- Újabb találat

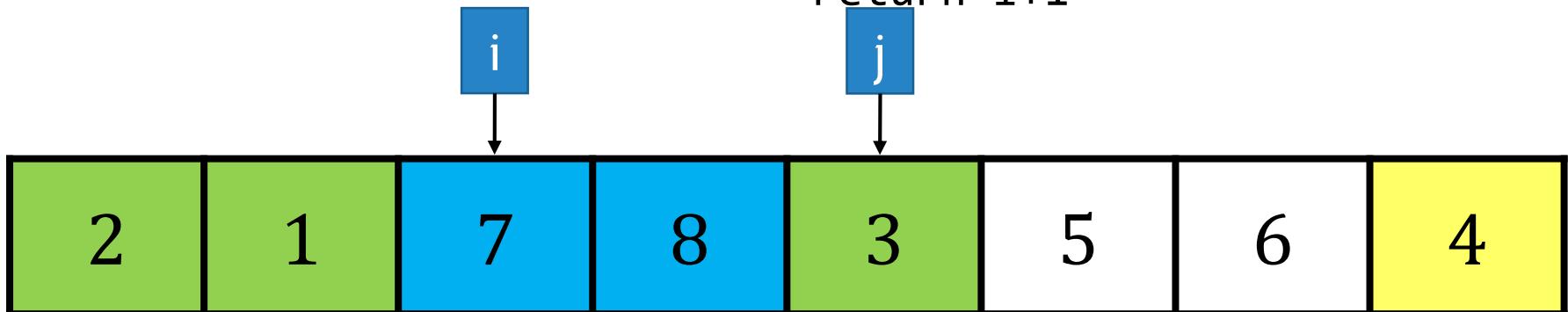
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- Újabb csere

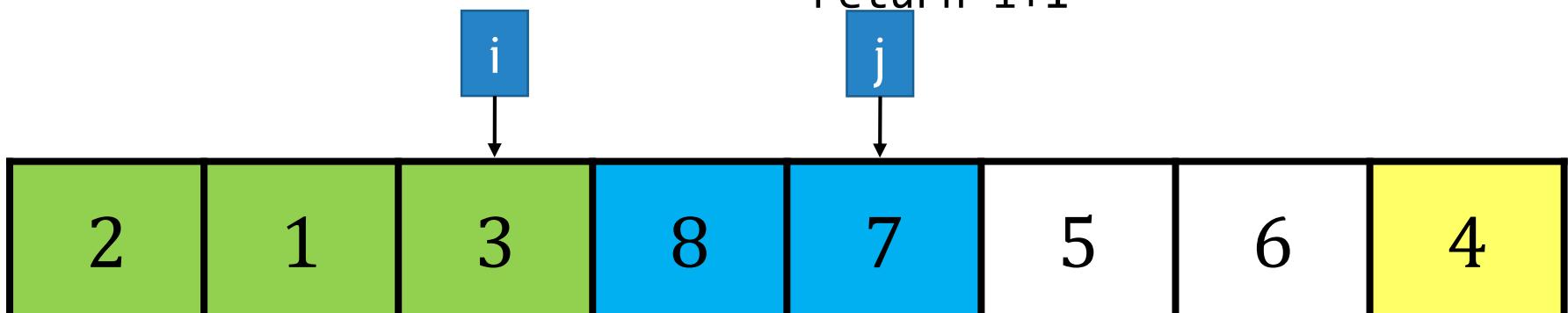
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- ...

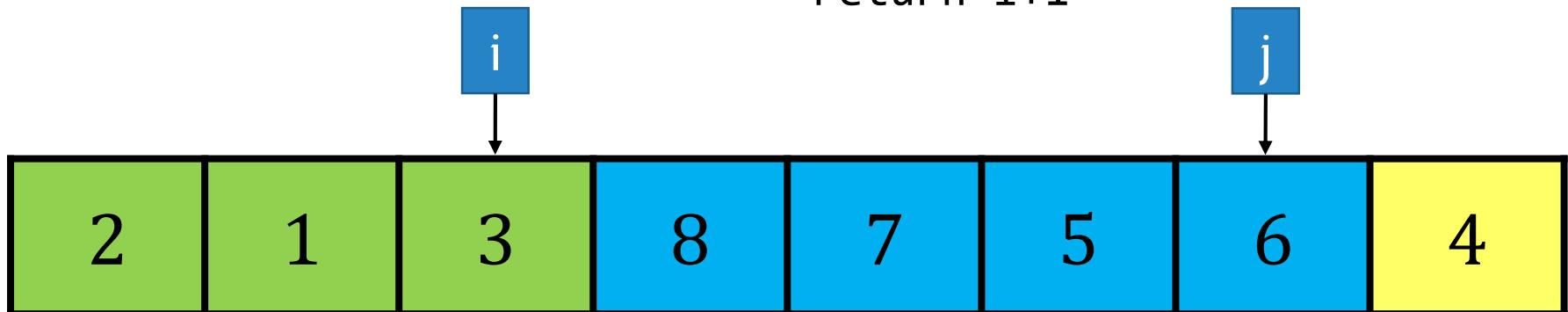
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- Végezetül a strázsa elemet a helyére tesszük

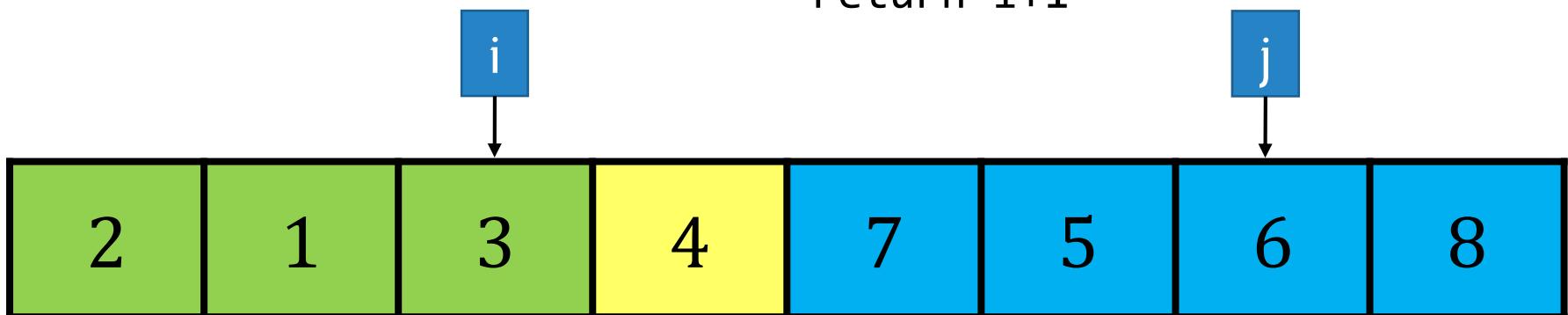
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- ...

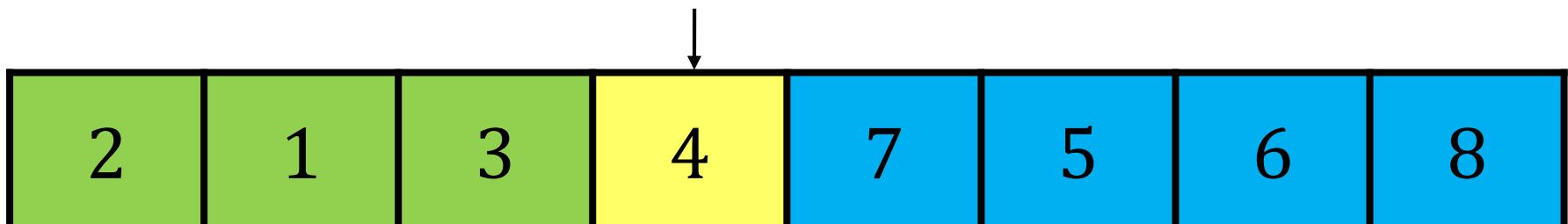
```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


Quicksort – Megosztás

- Legvégül visszatérünk a strázsa pozíójával

```
FELOSZT(A,also,felso)
str←A[felso]
i←also-1
for j←also to felso-1
  do if A[j]≤str
    then i←i+1
      Csere(A[i],A[j])
Csere(A[i+1],A[felso])
return i+1
```


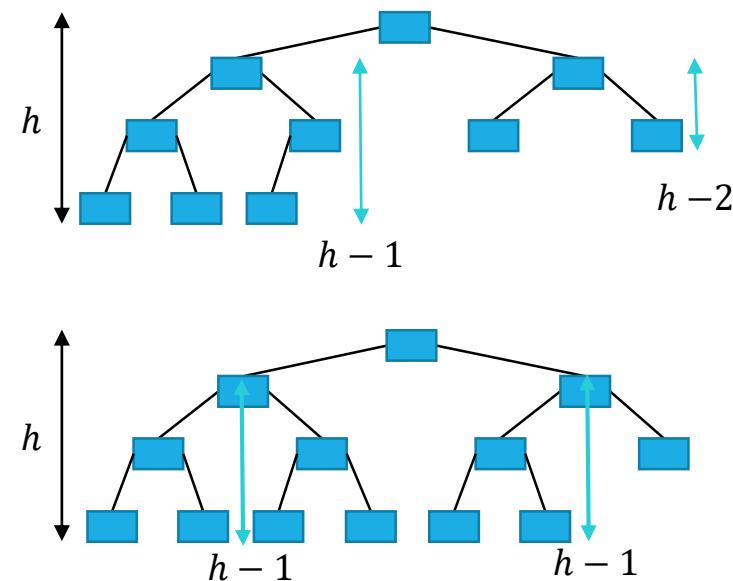

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kar

Kupac (Heap)

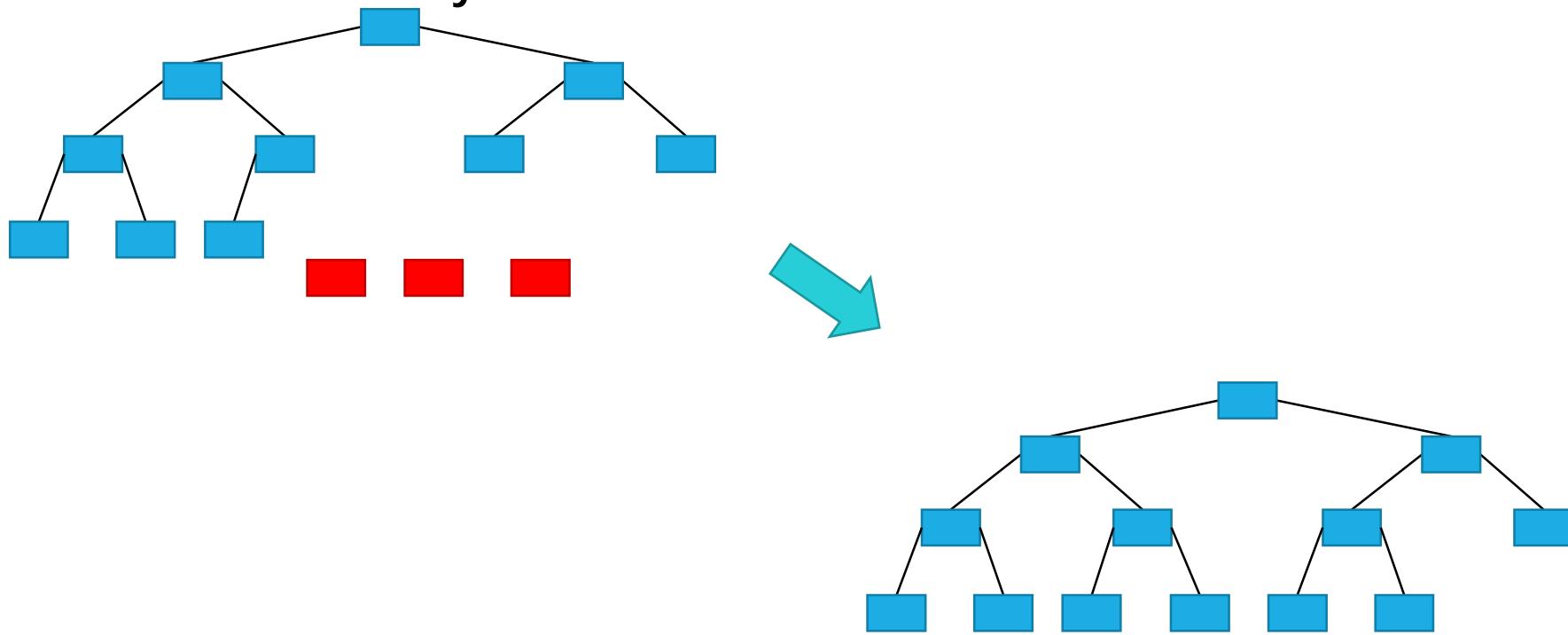
Teljes fák – majdnem teljes fák

- Egy bináris fa **teljes**, ha
 - a magassága h , és
 - $2^h - 1$ csomópontja van
- Egy h magasságú bináris fa **majdnem teljes**, ha
 - Üres, vagy
 - A magassága h , és a bal részfája $h - 1$ magas és **majdnem teljes** és jobb részfája $h - 2$ magas és **teljes**, vagy
 - A magassága h , és a bal részfája $h - 1$ magas és **teljes** és jobb részfája $h - 1$ magas és **majdnem teljes**

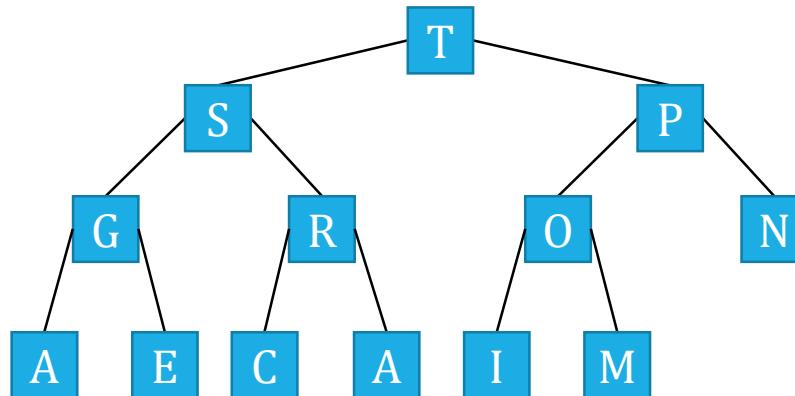
Majdnem teljes fák

- ha megvizsgáljuk a példákat, látjuk, hogy a majdnem teljes fákat balról „töltsük fel”

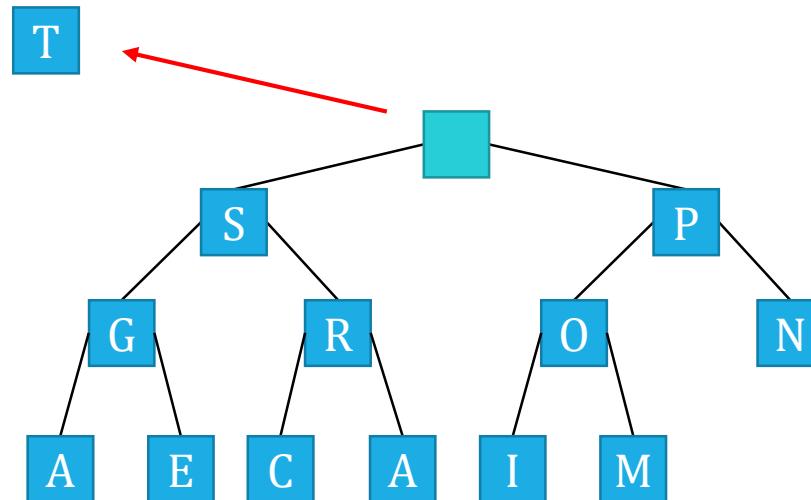
Kupac (Heap)

- Egy **majdnem teljes** (bináris) fa heap tulajdonságú, ha
 - Üres, vagy
 - A gyökérben lévő kulcs nagyobb, mint minden gyerekében, és **mindkét részfája is heap** tulajdonságú

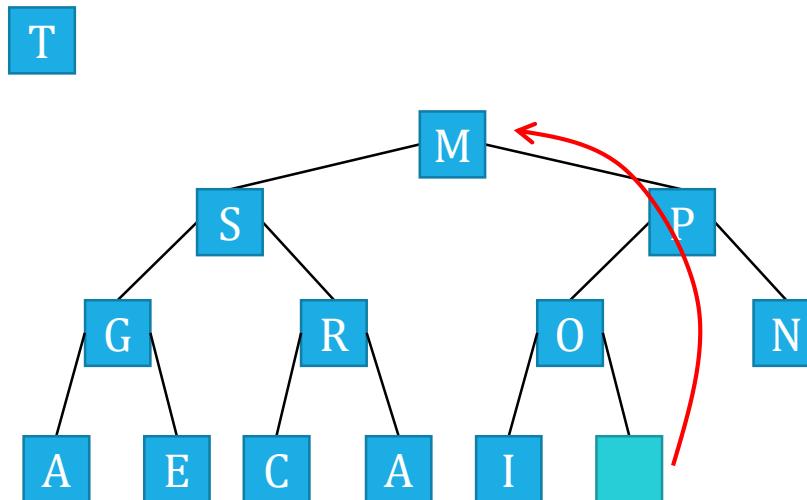
Kupac (Heap)

- A kupacok használhatóak
 - A prioritásos sorok megvalósítására, mivel a gyökérben lévő elem a maximális és ez az, amit a delmax kitöröl
 - A törlés után helyre kell állítani a heap tulajdonságot

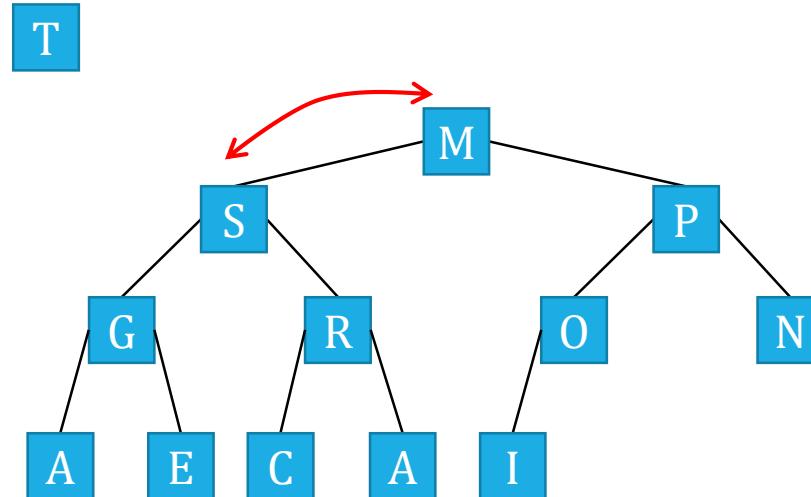
Kupac – helyreállítás

- Az első lépésekben a majdnem teljes tulajdonságot állítjuk helyre
 - Vigyük fel a legutolsó elemet a gyökérbe
 - Ezzel a majdnem teljes tulajdonságot teljesítettük
 - Azért működik ez, mert az eredeti fa majdnem teljes volt

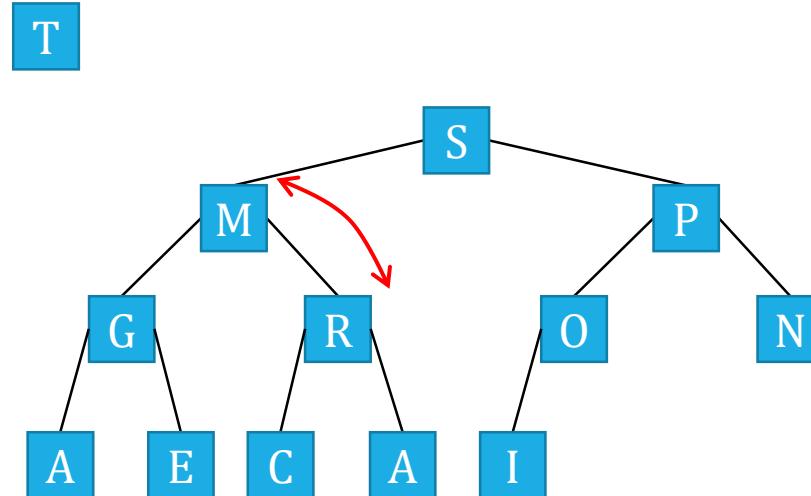
Kupac – helyreállítás

- A kapott majdnem teljes fa azonban nem kupac
 - Tehát a gyökér nem nagyobb a gyerekeinél
 - A helyreállításhoz cseréljük fel a gyökeret a **nagyobb** gyerekével

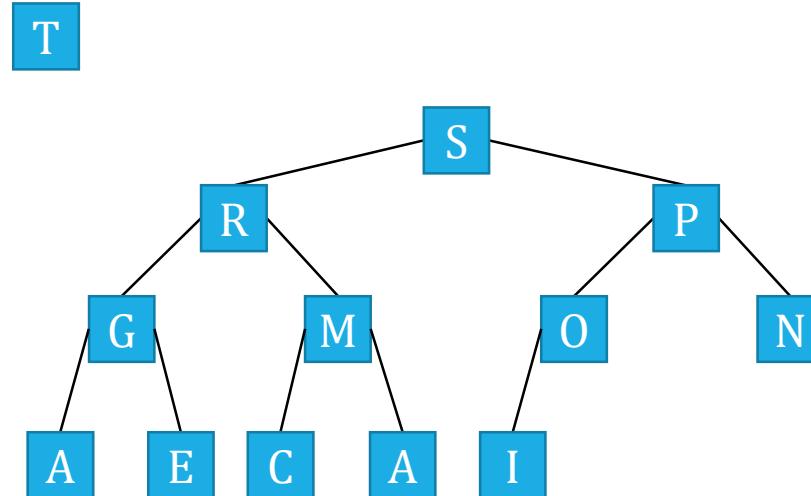
Kupac – helyreállítás

- A jobb részfa kupac, a bal részfa azonban nem teljesíti a kupac tulajdonságát
 - Ismételjük meg az előző lépést a bal részfára

Kupac – helyreállítás

- Ezt a lépést végrehajtva a kapott fa kupac

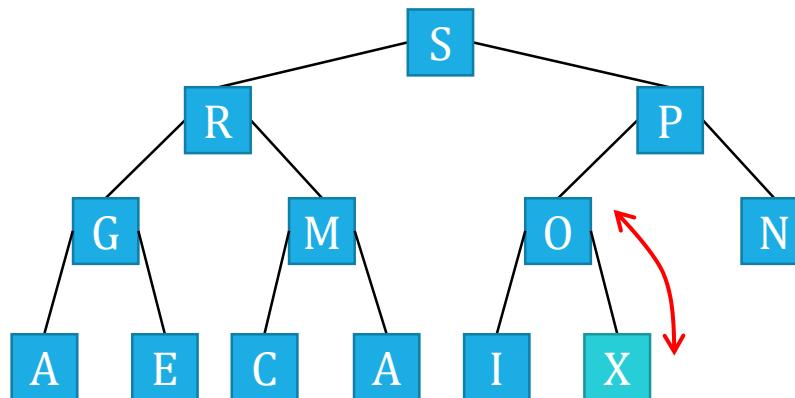

Kupac – Törlés ideje

- Gyökér eltávolítása $\mathcal{O}(1)$
- Utolsó elem a gyökérbe $\mathcal{O}(1)$
- Nagyobb gyerekkel csere $\mathcal{O}(h) = \mathcal{O}(\log n)$
- Összesen (ignorálva a konstansokat) $\mathcal{O}(\log n)$

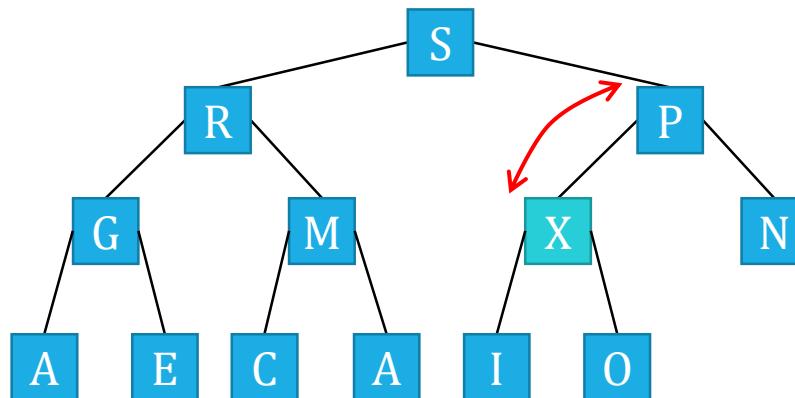
Kupac – elem beszúrása

- Adjunk egy elemet a kupachoz
 - Helyezzük a következő üres pozícióra a jobb szélén
 - Ez kell legyen a következő kitöltendő hely
 - Vigyük felfelé, amíg nagyobb, mint a szülei
 - Újra maximum h csere tehát a beszúrás is $\mathcal{O}(\log n)$

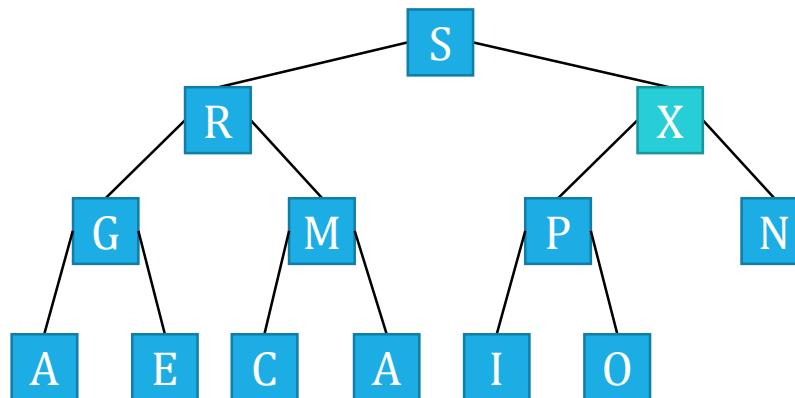
Kupac – elem beszúrása

- Adjunk egy elemet a kupachoz
 - Helyezzük a következő üres pozícióra a jobb szélén
 - Ez kell legyen a következő kitöltendő hely
 - Vigyük felfelé, amíg nagyobb, mint a szülei
 - Újra maximum h csere tehát a beszúrás is $\mathcal{O}(\log n)$

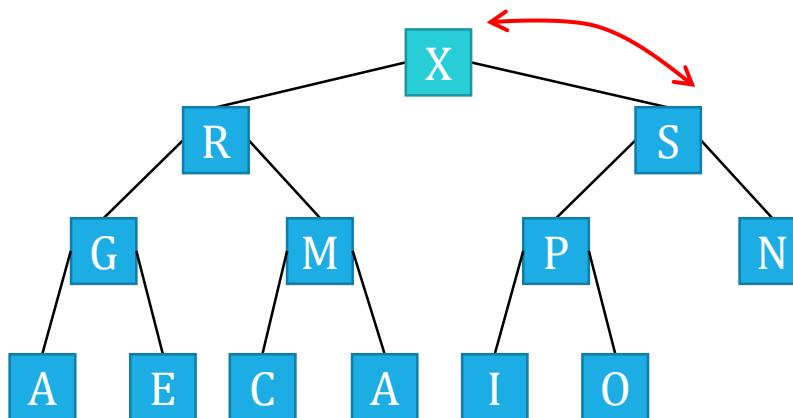
Kupac – elem beszúrása

- Adjunk egy elemet a kupachoz
 - Helyezzük a következő üres pozícióra a jobb szélén
 - Ez kell legyen a következő kitöltendő hely
 - Vigyük felfelé, amíg nagyobb, mint a szülei
 - Újra maximum h csere tehát a beszúrás is $\mathcal{O}(\log n)$

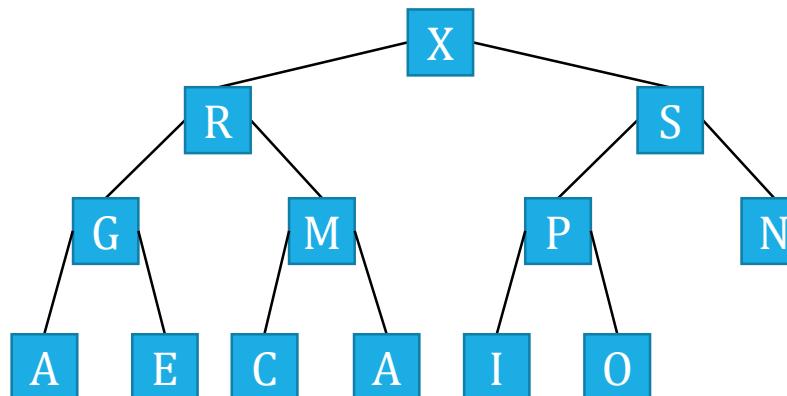
Kupac – elem beszúrása

- Adjunk egy elemet a kupachoz
 - Helyezzük a következő üres pozícióra a jobb szélén
 - Ez kell legyen a következő kitöltendő hely
 - Vigyük felfelé, amíg nagyobb, mint a szülei
 - Újra maximum h csere tehát a beszúrás is $\mathcal{O}(\log n)$

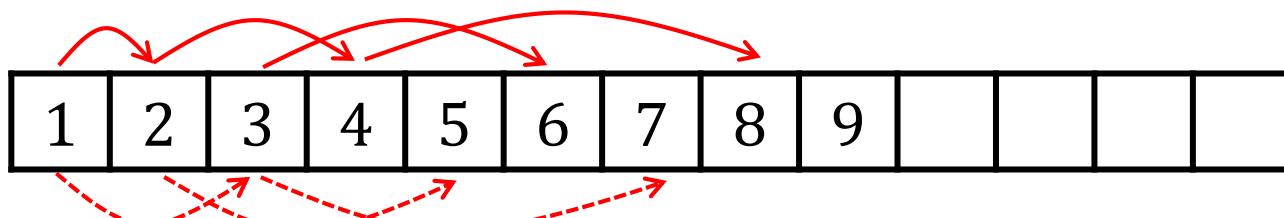
Kupac – elem beszúrása

- Adjunk egy elemet a kupachoz
 - Helyezzük a következő üres pozícióra a jobb szélén
 - Ez kell legyen a következő kitöltendő hely
 - Vigyük felfelé, amíg nagyobb, mint a szülei
 - Újra maximum h csere tehát a beszúrás is $\mathcal{O}(\log n)$

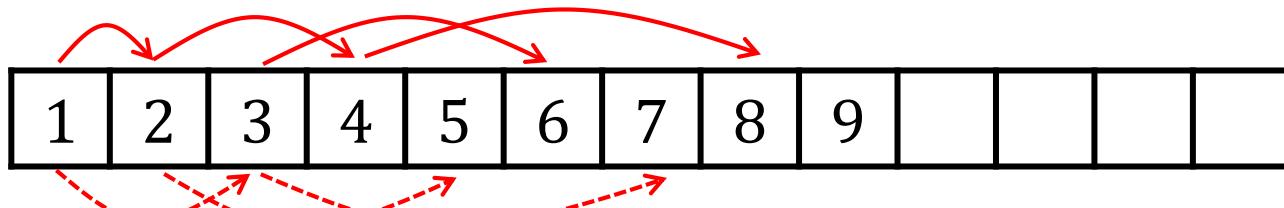
Kupacok – reprezentáció

- Dinamikusan allokált csomópontok és mutatók
 - mint bármilyen más láncolt lista vagy fa
- Használunk egy tömböt és
 - használjuk ki a „majdnem teljes” tulajdonságot
 - a k csomópont gyerekei a $2k, 2k + 1$ -nél vannak
 - a k szülője a $\frac{k}{2}$ -nél van
 - ha $k > n$, akkor a csomópont nem létezik

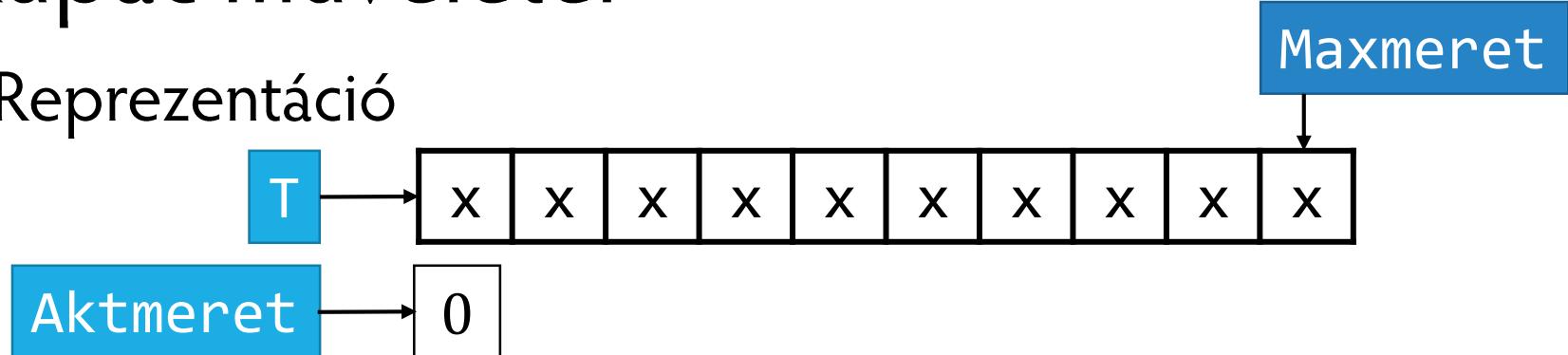
Kupac – hatékonyság

- A beszúró és törlő műveletek egy h magasságú fában
 - $h \leq \log_2 n$
 - Vagyis $\mathcal{O}(\log n)$ az időigénye

Kupac műveletei

- Reprezentáció

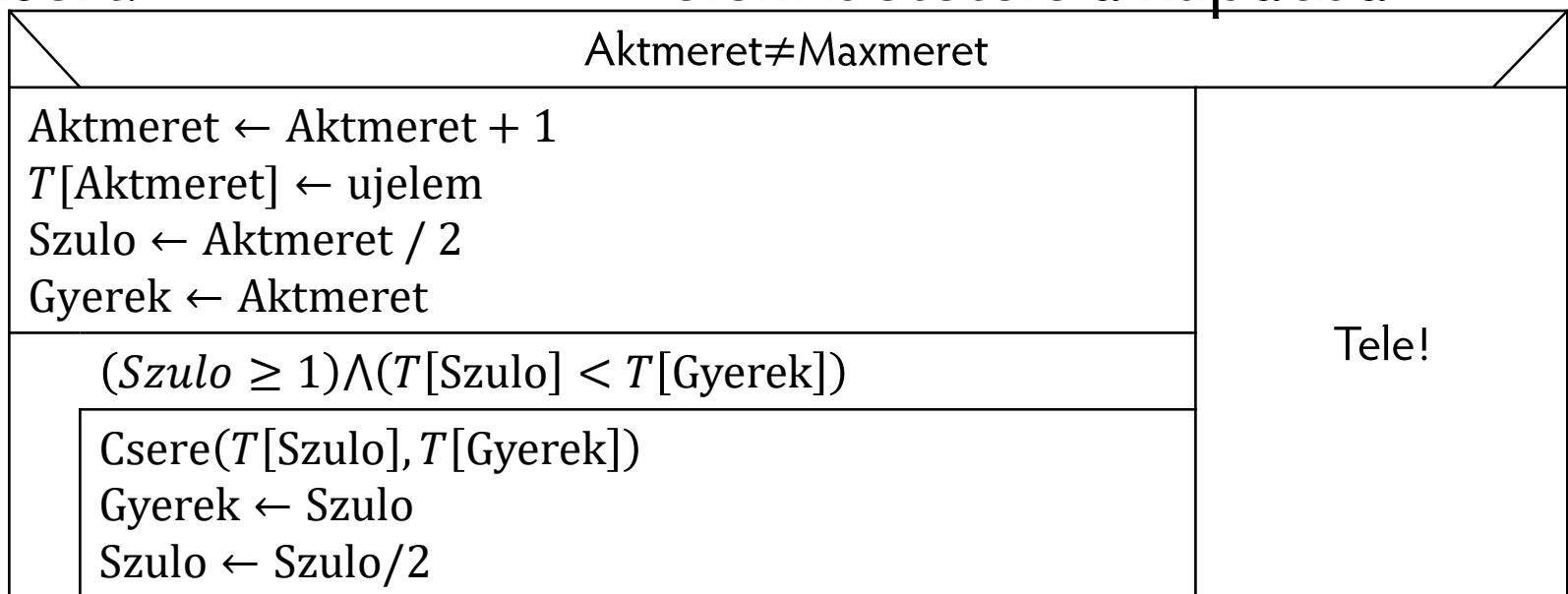

- Empty: $\rightarrow K$ az üres kupac létrehozása
 - A reprezentáló tömb létrehozása a Maxmeretnek megfelelően
 - Aktmeret beállítása nullára
- IsEmpty: $K \rightarrow L$ üres a kupac?
 - return (Aktmeret = 0)

Kupac műveletei

- Insert: $K \times N \rightarrow K$ elem betétele a kupacba

Kupac műveletei

- Max: $K \rightarrow E$ maximális elem lekérdezése

Aktmeret $\neq 0$	
return $T[1]$	Üres!

Kupac műveletei

- DelMax: $K \rightarrow K \times N$ maximális elem kivétele a kupacból
 - A maximális elem értékét a maxelem-ben kapjuk

Aktmeret $\neq 0$	
<pre>Maxelem ← T[1] T[1] ← T[Aktmeret] Aktmeret ← Aktmeret – 1 Sullyesz! return Maxelem</pre>	Üres!

Kupac műveletei

- **Süllyeszít:** feltételezzük, hogy a kupacban két jó részfa van, de a $T[1]$ -t megfelelően le kell süllyeszteni

$ai \leftarrow 1$ //Aktuális index	
$((ai * 2 + 1) \leq \text{Aktmeret}) \wedge (T[ai] < \text{Max}(T[ai * 2], T[ai * 2 + 1]))$	
$T[ai * 2 + 1] < T[ai * 2]$	
$\begin{array}{c} \text{Csere}(T[ai], T[ai * 2]) \\ ai \leftarrow ai * 2 \end{array}$	
$(ai * 2 = \text{Aktmeret}) \wedge (T[ai] < T[ai * 2])$	
$\begin{array}{c} \text{Csere}(T[ai], T[ai * 2]) \\ \text{SKIP} \end{array}$	

Prioritásos sor megvalósítása kupaccal

- **Empty** (az üres prioritásos sor konstruktor – létrehozás)
 - **Empty** (üres kupac)
- **isempty** (üres a prioritásos sor?)
 - **IsEmpty** (üres a kupac?)
- **insert** (elem betétele a prioritásos sorba)
 - **Insert** (elem betétele a kupacba)
- **delmax** (maximális elem kivétele a prioritásos sorból)
 - **DelMax** (maximális elem kivétele a kupacból)
- **max** (maximális elem lekérdezése a prioritásos sorból)
 - **Max** (maximális elem lekérdezése a kupacból)

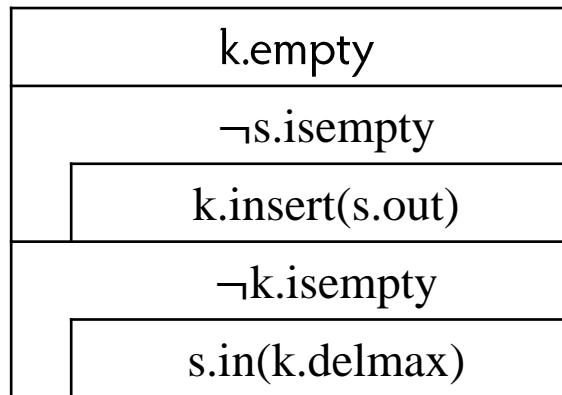
Kupac rendezés

- Használjuk a kupacokat rendezésre!
 - Szúrd be az elemeket egy kupacba!
 - Amíg a sor ki nem ürül, vedd ki a kupacból a maximális elemet, és tudd az eredmény (rendezett) sorba!

Kupac rendezés

- Az s sorban lévő elemeket rendezzük a k kupac segítségével!

Kupac rendezés

- A kupacok hatékony rendezőt adnak
 - Szűrjunk be minden elemet a kupacba n elem, ezekhez kell $\mathcal{O}(\log_2 n)$
 - összesen: $\mathcal{O}(n \log_2 n)$
 - sorrendben távolítsuk el az elemeket n elem, ezekhez kell $\mathcal{O}(\log_2 n)$
 - összesen: $\mathcal{O}(n \log_2 n)$
- Összesen $\mathcal{O}(n \log n)$
 - ignorálva a 2-es konstanst, stb.

Heapsort vs. Quicksort

- Használjuk inkább a Heapsort-ot?
- A Quicksort általában gyorsabb
 - kevesebb összehasonlítás és csere
 - néhány empirikus adat

	Quick		Heap		Beszúró	
	Összehasonlítás	Csere	Összehasonlítás	Csere	Összehasonlítás	Csere
100	712	148	2842	581	2596	899
200	1682	328	9736	9736	10307	3503
500	5102	919	53113	4042	62746	21083

Quicksort \Leftrightarrow Heap Sort

- Quicksort
 - általában gyorsabb
 - néha $O(n^2)$
 - jobb pivot választás csökkenti a valószínűségét
 - ha átlagosan jó végrehajtási időt akarunk, használjuk ezt
 - üzleti alkalmazások, információs rendszerek
- Heap Sort
 - általában lassúbb
 - **Garantált $O(n \log n)$** ... lehet rá építeni, ezt a tervezésben felhasználni!
 - használjuk **például real-time rendszerekhez**
 - Az idő egy megszorítás

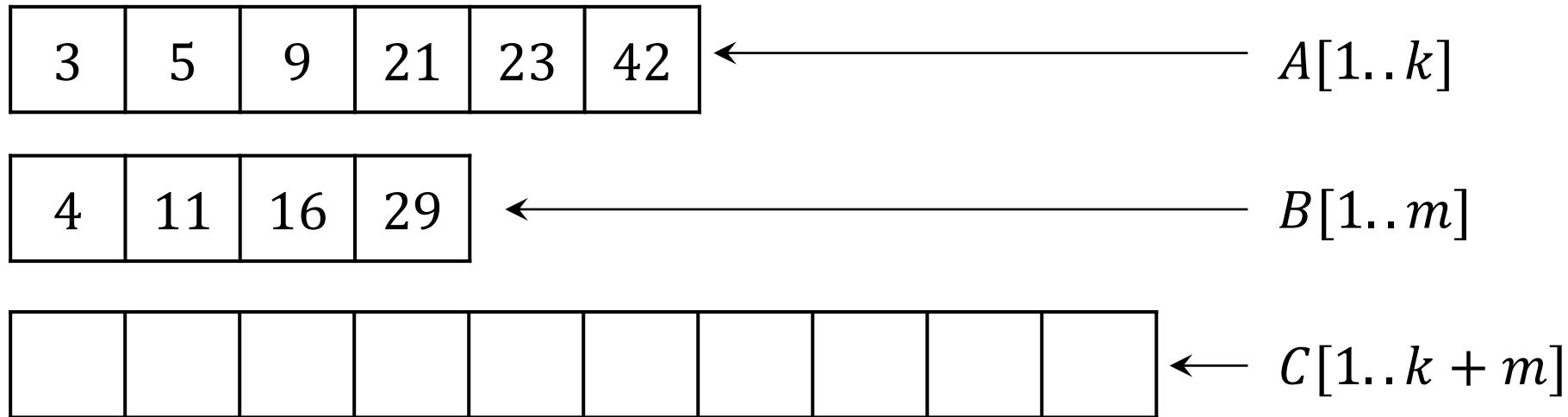

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kar

Összefuttatásos rendezés

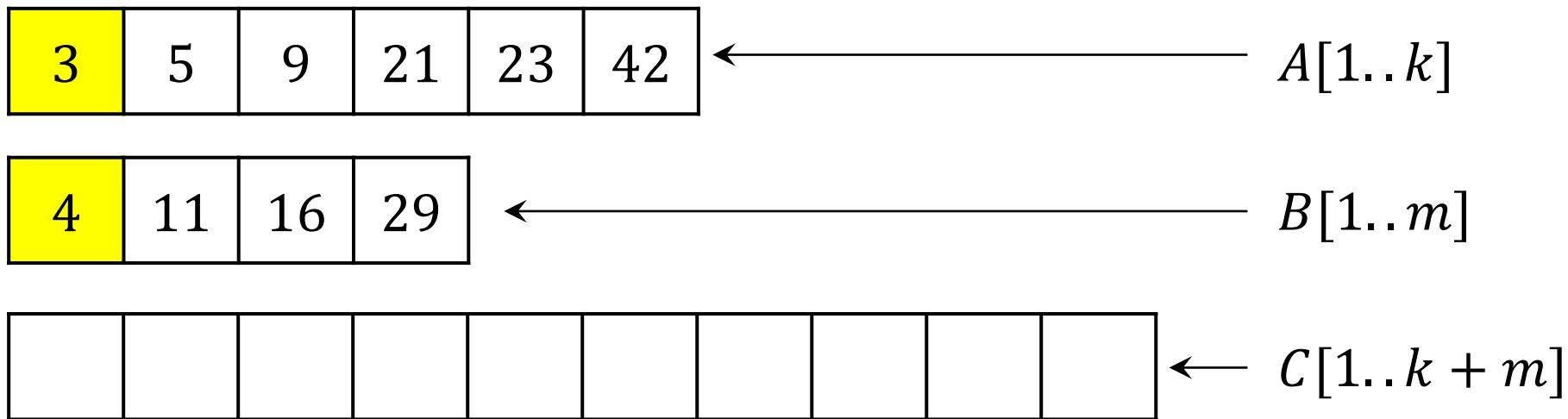
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

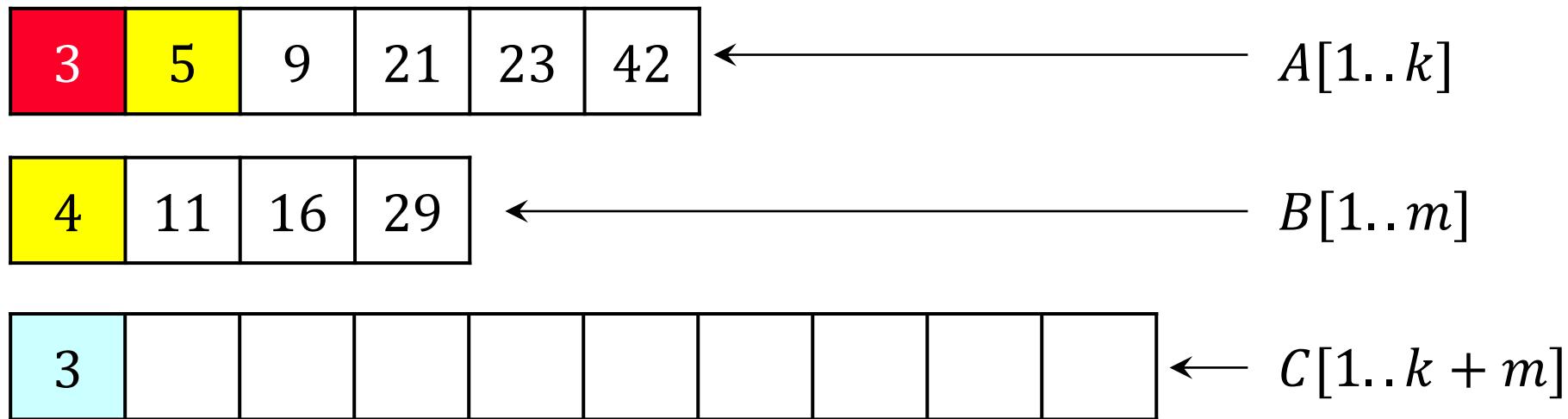
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

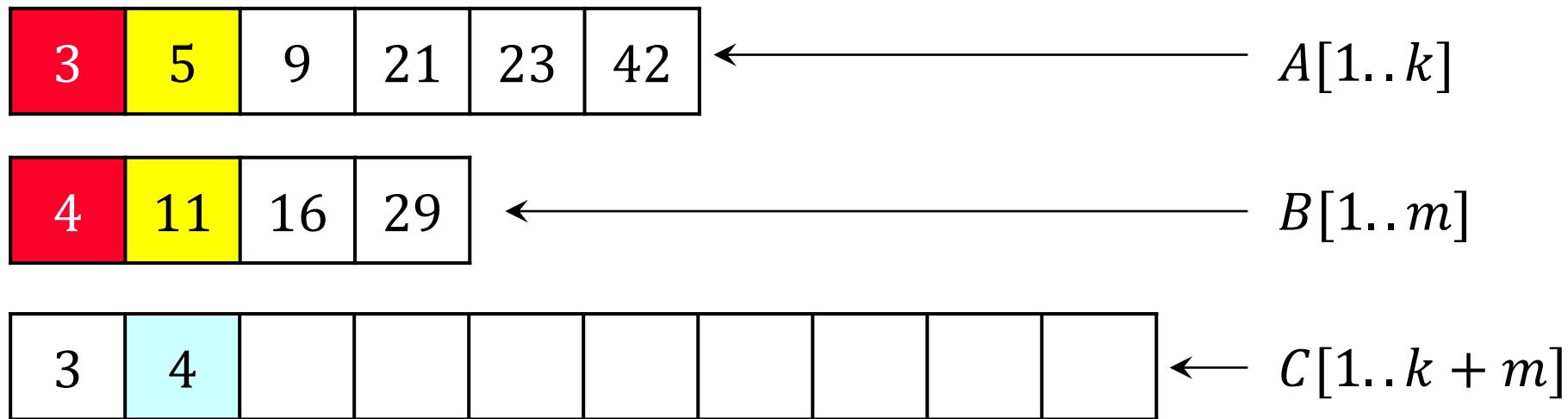
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

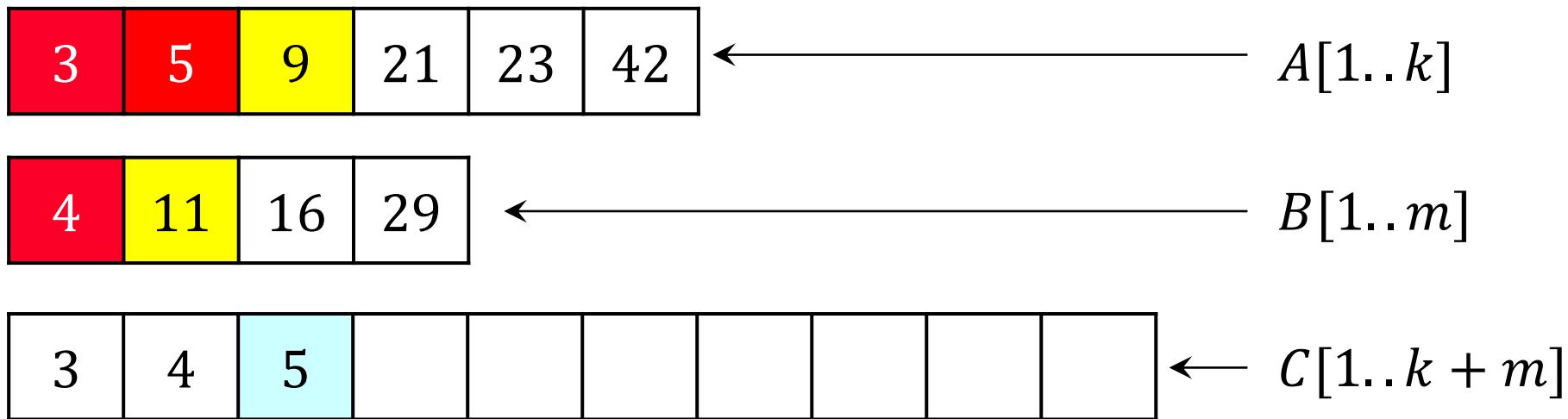
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

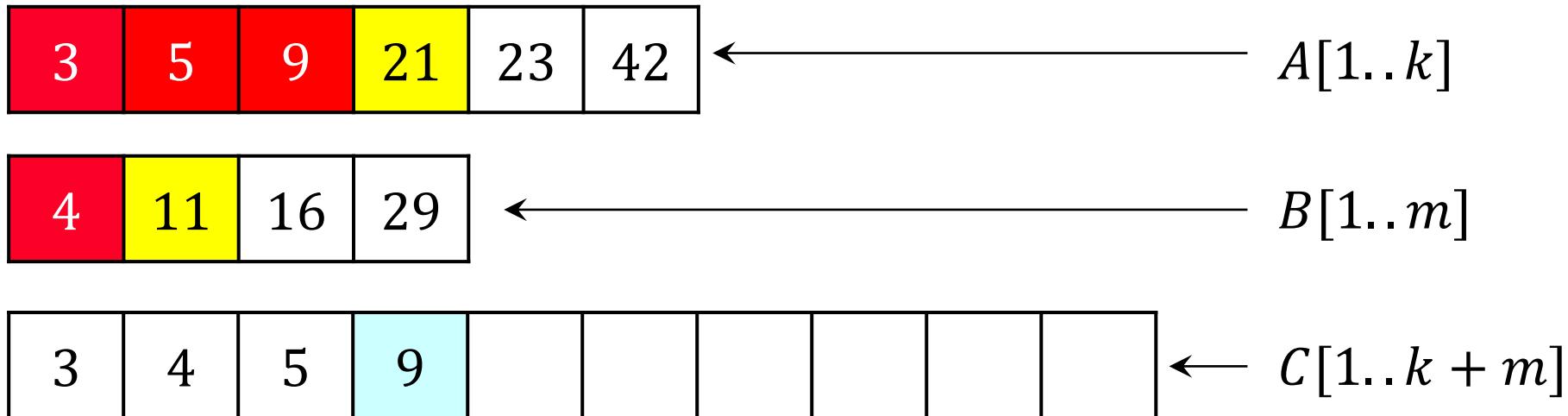
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

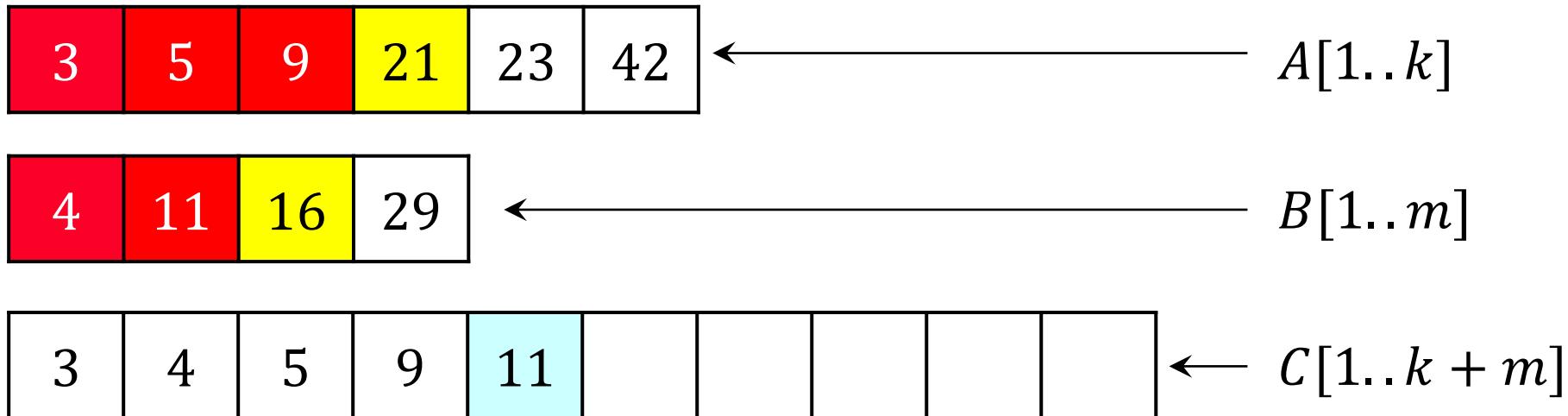
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

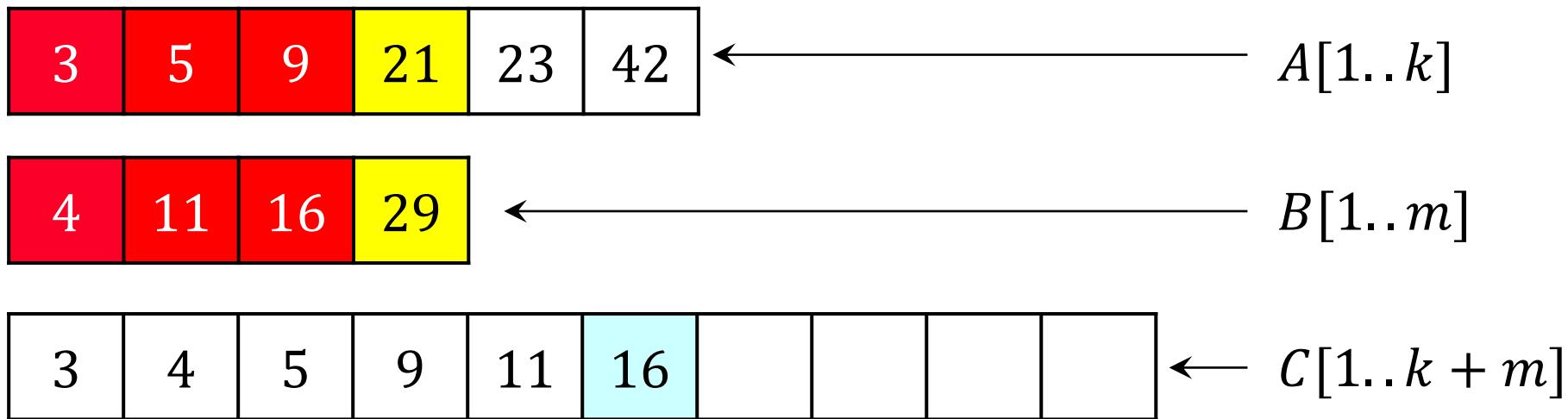
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

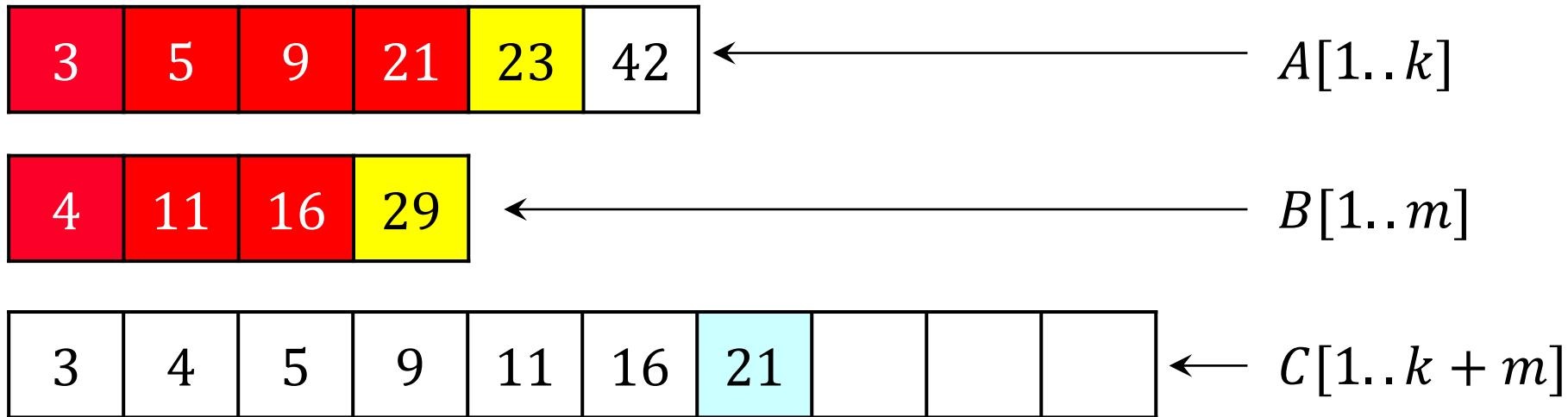
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

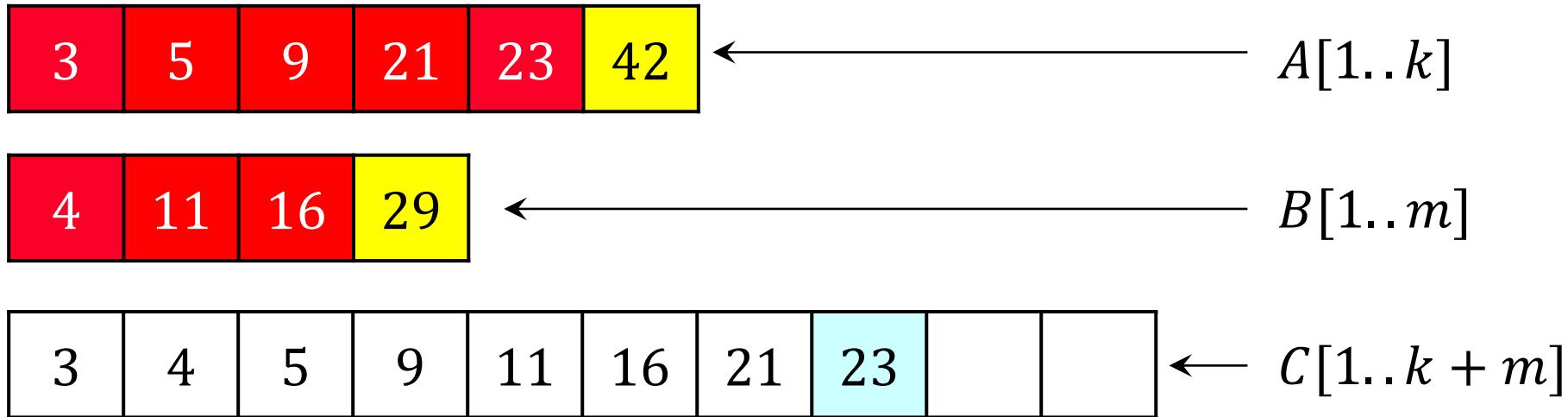
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

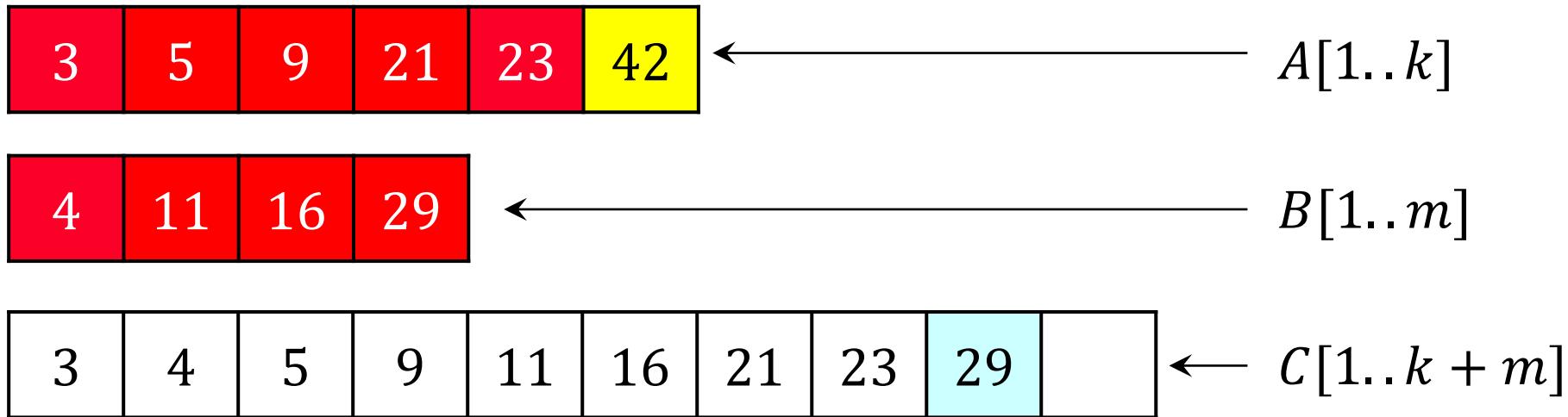
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

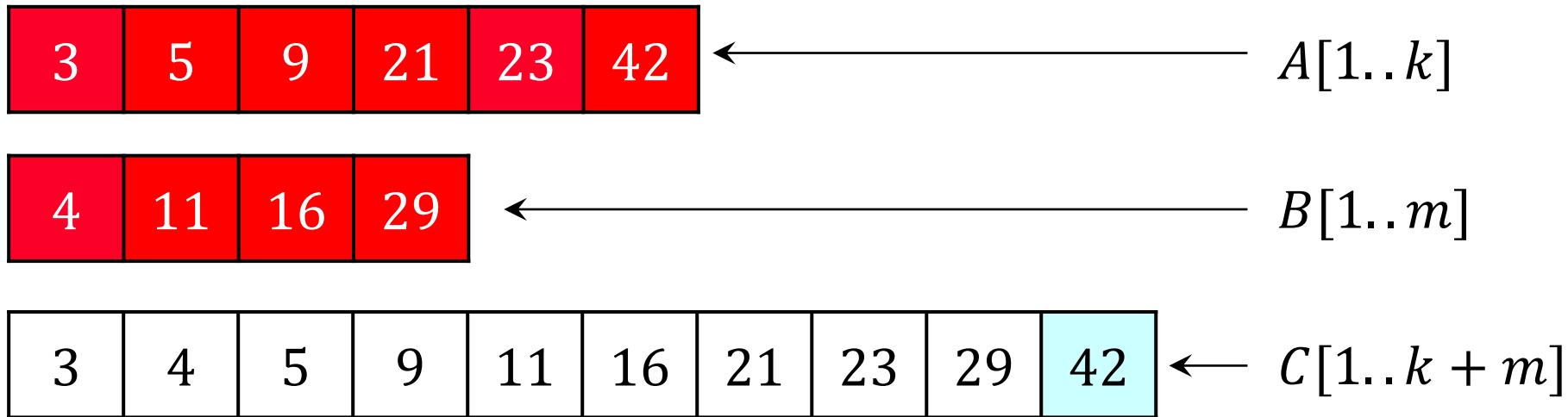
Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

Összefuttatásos rendezés

- Alap: két rendezett sorozat összefuttatása
- Legyen $A[1..k]$ és $B[1..m]$ két rendezett vektor, ekkor:

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[Bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[Bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

Összefuttatás algoritmusa

- Összefuttat(A, B, C)

$ai \leftarrow 1, bi \leftarrow 1, ci \leftarrow 1$		
$ai \leq k \wedge bi \leq m$		
$A[ai] < B[bi]$	$A[ai] = B[bi]$	$A[ai] > B[bi]$
$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$	$C[ci] \leftarrow A[ai]$ $ai \leftarrow ai + 1$ $ci \leftarrow ci + 1$ $C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$	$C[ci] \leftarrow B[bi]$ $bi \leftarrow bi + 1$
$ci \leftarrow ci + 1$		
C tömbbe tegyük a maradékot		

- Ez egy külön ciklus

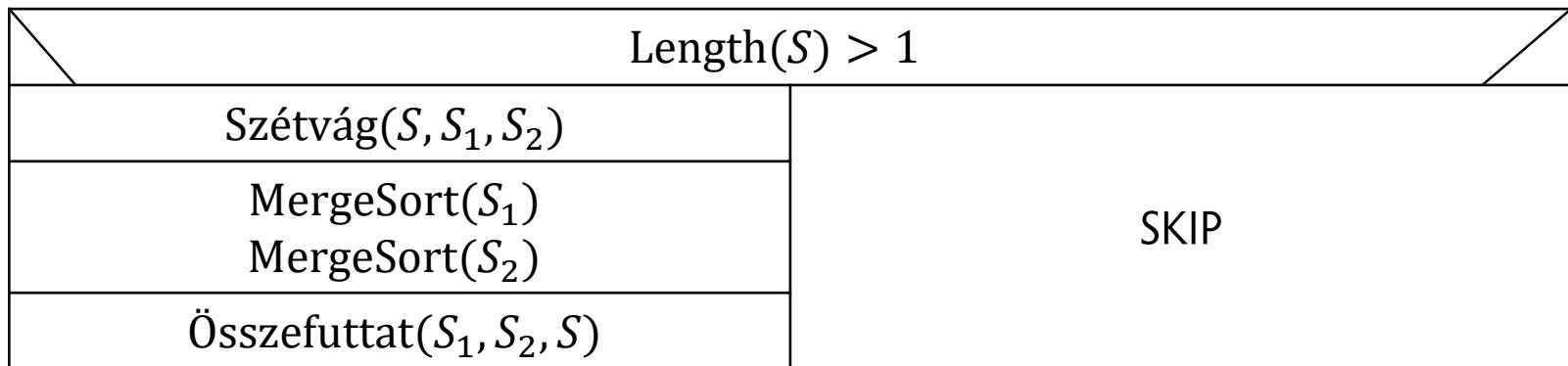
Összefuttatásos rendezés

- Összefuttatásnál
 - összehasonlítások száma: $k + m - 1$
- RENDEZÉS:
 - Az üres és az egyelemű sorozat biztosan rendezett.
 - $S[1..n]$ ($n > 1$) tömböt ha rendezni szeretnénk:
 - szétvágjuk két részre (S_1, S_2) – elfelezzük
 - ezeket külön-külön rendezzük
 - összefuttatjuk
 - MergeSort-nak is hívják

Összefuttatásos rendezés

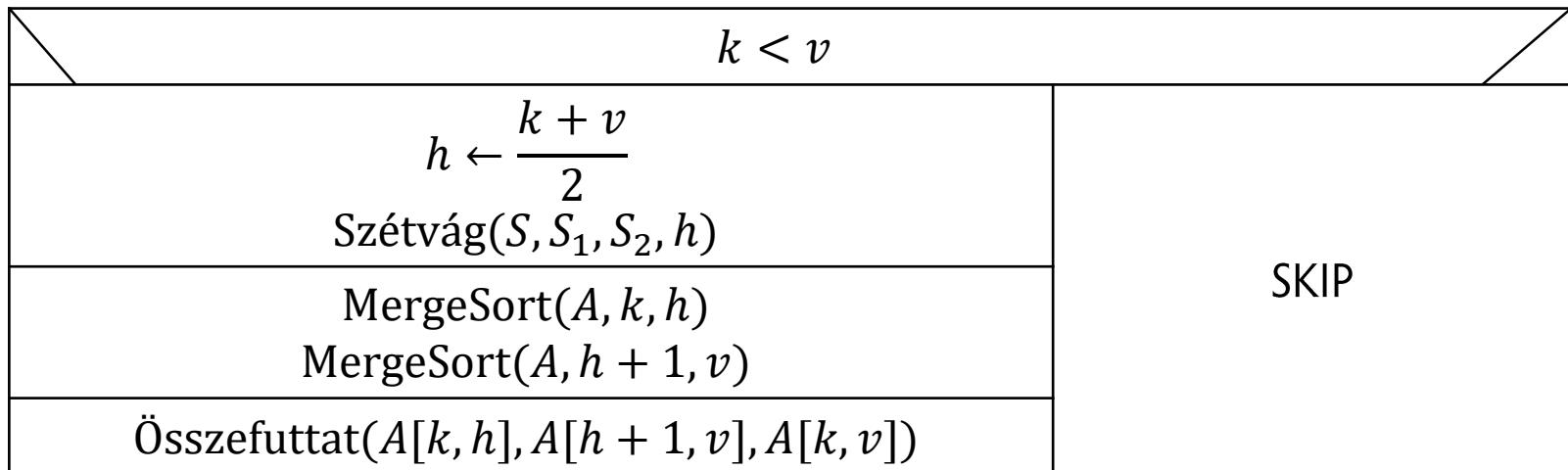
- MergeSort(S)

Összefuttatásos rendezés – tömbre

- MergeSort(A, k, v)

- A külső hívás
 - MergeSort($A, 1, n$)
- Az összefuttatásnál szükséges egy segédtömb használata

Összefuttatásos rendezés

- Tömbökre szokás egy másik, iteratív stratégiát is követni:
 - minden lépésben végigmegyünk rajta egyre növekvő $h = 1, 2, 2^2, 2^3, \dots 2^{\lceil \log_2 n \rceil - 1}$ lépésközzel, és az ilyen hosszú szomszédos tömbrészleteket fésüljük össze, egy segédtömböt használva
- Példa ...

8	2	3	11	4	5	9	7	1	6	10

2	8	3	11	4	5	7	9	1	6	10

2	3	8	11	4	5	7	9	1	6	10

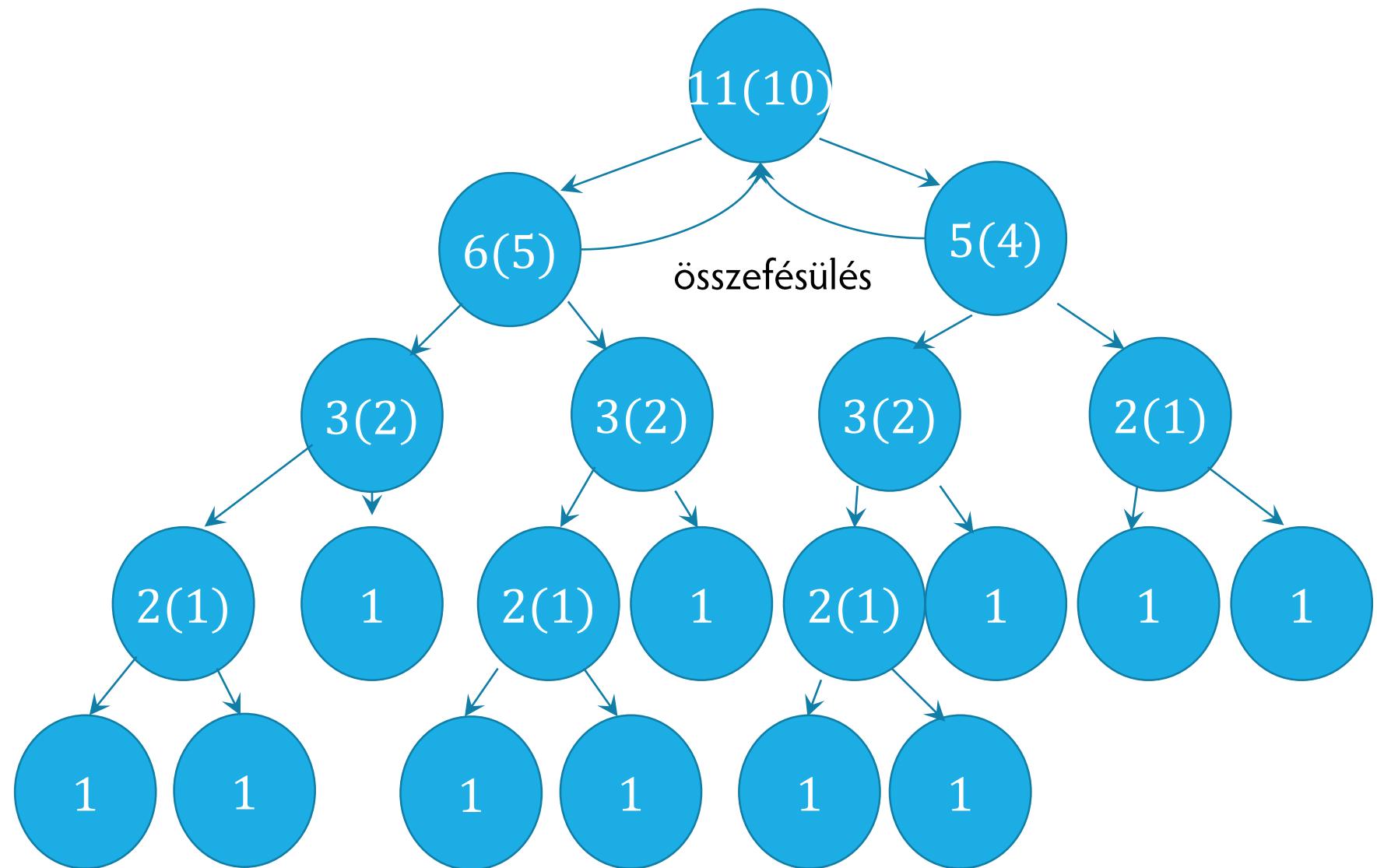
2	3	4	5	7	8	9	11	1	6	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Összefuttatásos rendezés

- Hatékonyságelemzés:
 - Az összehasonlítások számát becsüljük a legrosszabb esetben
 - Az összefuttatás k és m hosszú sorozatok összefésülésekor $k + m - 1$ összehasonlítást végez
 - $\text{MÖö}_{\text{sszefuttat}}(k, m) = k + m - 1$
 - ha n a két sorozat együttes hossza
 - $\text{MÖö}_{\text{sszefuttat}}(n) = n - 1$
 - A MergeSort eljárásnál a közel egyenlő szétvágást alapul véve: milyen hosszú részekre vágja az eljárás a (rész)sorozatokat a rekurzív hívások szintjein.

$n = 11$ -re

()-ben: $oh\text{-}k$ száma

$$MÖ = 10 + (5 + 4) + (2 + 2 + 2 + 1) + (1 + 1 + 1) = 29$$

Összefuttatásos rendezés

- Az egyenlő szétvágások bináris fája majdnem teljes.
- A fa magassága: $4 = \lceil \log_2 11 \rceil$
 - Általában is: $h = \lceil \log_2 n \rceil$
- A fa leveleihez nem tartozik összehasonlítás, így éppen h szinten kell összegezni az összehasonlítások számát
 - Ezek összege szintenként egyre csökken
 - mindenütt $\leq n - 1$
- Így $MÖ_{MS}(n) \leq (n - 1) * \lceil \log_2 n \rceil = \Theta(n * \log_2 n)$

Összehasonlításos rendezők elméleti korlátja

Rendezések

- Összehasonlításos rendezőknél mit tudunk mondani a rendezés időigényére? Tudunk-e alsó becslést adni?
 - Ugyanaz, mintha barkóbázva kellene kitalálni, hogy az elemek melyik sorrendje (permutációja) az igazi sorrend
 - Kezdetben $n!$ lehetséges sorrend jön szóba.
 - Két elemet összehasonlítva, a válasz két részre osztja a sorrendeket
 - Ha például azt kapjuk, hogy $x < y$, akkor az olyan sorrendek, amikben x hátrébb van y -nál, már nem jönnek szóba
 - Ha a válasz minden olyan, hogy minél több sorrend maradjon meg, akkor k kérdés után még szóba jövő sorrendek száma

$$\frac{n!}{2^k}$$

Rendezések

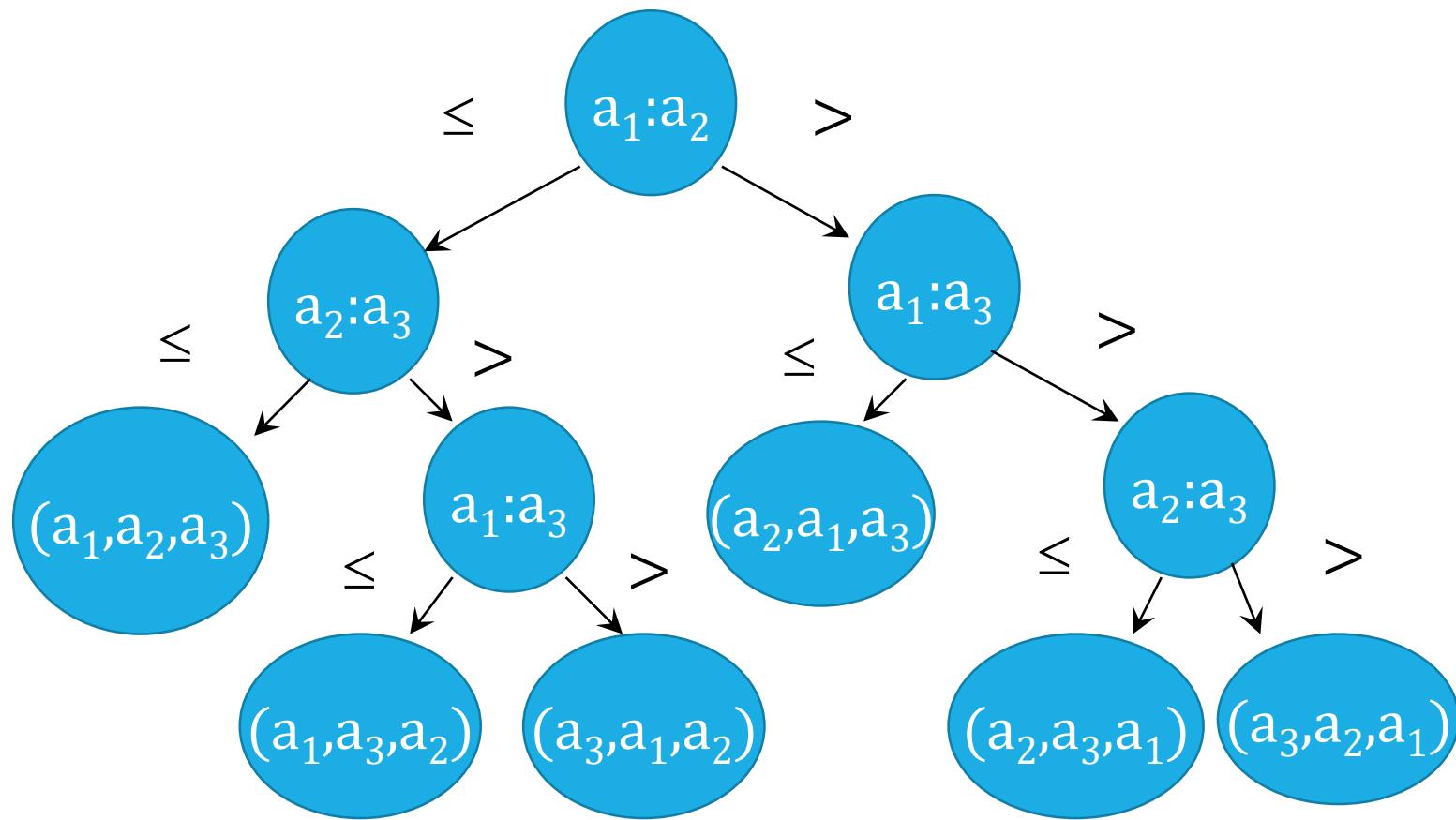
- Döntési fa modell
 - Az összehasonlítások tekinthetők döntési fáknak, amik a rendezés során történt összehasonlításokat ábrázolják
 - Tegyük fel, hogy minden elem különböző
 - Egy belső csúcsot egy $a_i : a_j$ párral jelölhetünk, ahol
$$1 \leq i, j \leq n$$
 - A levelek egy-egy permutációnak feleltethetők meg

Rendezések

- Baloldali részfa: az $a_i \leq a_j$ után szükséges összehasonlítások
- Jobboldali részfa: az $a_i > a_j$ után szükséges összehasonlítások
- Levél: a rendezett sorrend

Rendezések

Alsó korlát a legrosszabb esetben

- Tétel: Bármely n elemet rendező döntési fa magassága
$$\Omega(n * \log_2 n)$$
 - Bizonyítás: Vegyük az n elemet rendező döntési fát, jelöljük ennek magasságát h -val.
 - A fának $n!$ levele van – ezek a permutációk.
 - A h mélységű bináris fa leveleinek száma $\leq 2^h$, ezért
$$n! \leq 2^h$$
 - $h \geq \log_2(n!)$
 - felhasználva, hogy a log függvény monoton növő

Alsó korlát a legrosszabb esetben

- Ismert a Stirling formula (~1730!):

$$n! \sim \sqrt{2\pi n} \left(\frac{n}{e}\right)^n$$

- ahol e a természetes logaritmus alapja
- Ennek alapján

$$n! > \left(\frac{n}{e}\right)^n$$

- Behelyettesítve:

$$\bullet h \geq \log_2 \left(\left(\frac{n}{e}\right)^n \right) = n * \log_2 n - n * \log_2 e = \Omega(n * \log_2 n)$$

Alsó korlát a legrosszabb esetben

- Következmény 1.
 - A kupacrendezés és az összefésüléses rendezés aszimptotikusan optimális összehasonlító rendezések.
- Bizonyítás
 - A kupacrendezés és az összefésüléses rendezés futási idejének felső korlátja $\Theta(n * \log_2 n)$ a legrosszabb esetre megadott $\Omega(n * \log_2 n)$ felső korláttal.
- Következmény 2.
 - Nincs lineáris idejű összehasonlításos rendezés
 - ☹

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kar

Rendező algoritmusok III.

Következő alkalommal